

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, modern silâh, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, İçişleri ve Plan komisyonlarından 5'er üyeden kurulu 87 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/680)

T. C.

Başbakanlık

26 . 6 . 1972

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1446/6361

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 6 . 1972 tarihinde kararlaştırılan «Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, modern silâh, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen
Başbakan

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması silâh, araç ve gereçlerinin yenileştirilmesi amacı ile İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısının gerekçesi

1946 yılından bugüne kadar geçen süre içinde ve bilhassa 1961 yılından, memleketimizde; politik, ekonomik ve sosyal alanda meydana gelen gelişmelerin yarattığı ortam ve bu ortamdan faydalanan aşırı uçlar; hariçten de destek ve takviye görek gayelerine ulaşmak için giriştikleri eylem ve faaliyetlerin; şümul ve saha bakımından gittikçe daha da genişliyerek memleket bütünlüğünün bölünmesine kadar uzanan bir tehdit mahiyetini iktisabetmesi; emniyet ve asayiş hizmetlerinin gelecekte de ağırlığını hissettirerek devam edeceğini ve bir sorun olarak önemini sürdüreceğini göstermektedir.

Bu durum; jandarmanın hizmet ve görevlerinin vafında, statik durumdan harekete dönüşü zorunlu kılan bir değişme meydana getirmiştir. Bugün, Jandarma Teşkilâtının; emniyet ve asayiş huzur ve güveni sağlamakla görevli olduğu sorumluluk sahası; yurt sathının % 99,7'ni kapsamakta; kaçakçılığa ve bir tecavüze karşı korumakla görevli olduğu sorunluluğu sahası ise; kıyılardan 6 477 Km. ye, hudutlarda ise 1 542 Km. ye ulaşmaktadır.

Bu kadar büyük bir sorumluluk sahası içerisinde; kanun kaçakları ve anarşistler, daha üstün ve otomatik silâhlarla Jandarmanın karşısına çıkmakta ve memleket bütünlüğünün bölünmesine kadar uzanan eylem ve faaliyetlerde bulunmaktadırlar. Böyle bir ortamda Jandarma Teşkilâtının kendisine tereddübeden ve edecek olan yeni görevleri yerine getirebilmesi için; mümkün

olan en kısa vâdede, hal ve şartların gerektirdiği şekilde yeniden teşkilâtlanması; kadro malzemelerinin bütünlmesi ve mevcut silâh, araç ve gereçlerinin çağdaş teknolojiye uygun olarak yenileştirilmesi gerekli ve zarurî bulunarak; Jandarma Teşkilâtının hareket kabiliyeti ve atış gücü yüksek ve modern bir kuvvet haline getirilmesini sağlayacak şekilde bir plan hazırlanmıştır.

On yıllık bir dönemi kapsayan bu planın (6) yıllık birinci kısmı (1.260) milyon T.L. sı; (4) yıllık ikinci kısmı ise (840) milyon T.L. sı olmak üzere toplam (2.1) milyar T.L. olarak hesab edilmiştir.

Jandarma Teşkilâtının bu ihtiyacını; normal bütçe artışı ile karşılamak mümkün olmadığından; hazırlanan planın uyulanabilmesi için; normal bütçe ödenekleri dışında özel bir ödeneğe ihtiyaç olduğu tespit edilmiş ve (2.1) milyar T.L. lik planın yıllara isabet eden miktarının; özel bir kanunla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine ilâveten tahsisi zarurî görülmüştür.

Bu kanun tasarısının malî portesi; (bugünkü fiyatlara göre) (2.1) milyar liradır. 1973 malî yılından itibaren her yıl (210) milyon lira tahsis edilmek suretiyle hazırlanan plan en çok (10) yılda gerçekleştirilmiş olacaktır.

Kredili alımlar için bu süre, kayda tabi değildir.

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanma, bütünlme ve yenileştirme faaliyetlerinin bir yılda gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Yürürlükteki kanunlar ancak gelecek bir malî yıla gereçli taahhüde girme yetkisi verdiği için; belli bir plan döneminde gerçekleştirilmesi zorunlu olan faaliyetlerin finanse edilmesi mümkün olmayacaktır. Bu nedenle, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına (2.1) milyar liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girme yetkisi verilmesi ve bunun yıllara isabet eden miktarının bütçelere konması öngörülmüştür. Bu hususlar tasarının 1 ve 2 nci maddeleri ile sağlanmıştır.

Alımların, bu hususlarla ilgili formaliteler yüzünden gecikmesi alım seçimlerinin ve taahhütlerinin zamanında ifa edilememesi gibi sebeplerle; malî yıl içerisinde harcanamayan ödeneklerin iptaline ve dolayısıyla programların aksamasına meydan verilmemek üzere; yılı içinde harcanamayan ödeneklerin mütaakıp yıllar bütçelerine devredilerek kullanılma imkânının sağlanmasında zaruret görülmüş ve bu husus tasarıya 3 ncü madde olarak konulmuştur.

Hizmetlerin ifasında sürat sağlanmasının temini için bu kanuna göre yapılacak işlemler; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale kanunlarının şumulü dışında bırakılmış ve bu işlemlerin, Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esaslar dahilinde yapılması öngörülmüş olup; tasarının 4 ncü maddesi ile bu husus sağlanmıştır.

Hizmetleri, tedarik akımını aksatmadan yürütebilmek ve uzun zaman alan formalite güçlüklerini ortadan kaldırmak maksadıyla; gerektiğinde kredi ile alım yapılması zorunlu görülmüş ve tasarının 5 ncü maddesine bu hususla ilgili bir hüküm konmuştur.

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanma, bütünlme ve yenileştirme faaliyetleri için lüzumlu silâh, araç ve gereçlerin bir kısmının yurt dışından sağlanması gerekmektedir. Jandarma Genel Komutanlığı askerî ve ekonomik yardımdan istifade etmediğinden; normal ithal kotası dışında öncelikle döviz tahsisi öngörülmüş ve ayrıca planın malî portesi; gümrük, resim ve vergiler hariç tutularak hesaplanmış olduğundan; bu hususun tasarıya 6 ncü madde olarak konulmasında zaruret görülmüştür.

Hazırlanan kanun tasarısının süratle yürürlüğe konulmasında; hizmete öncelik verme bakımından büyük millî yararlar görülmektedir.

87 numaralı Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
87 Numaralı Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/680
Karar No. : 2

15 . 7 . 1972

Yüksek Başkanlığa

«Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, modern silâh, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısı» Genel Kurulun 3 . 7 . 1972 tarihli 118 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuzda ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tümü üzerinde yapılan müzakere ile Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin vermiş oldukları tamamlayıcı malûmat neticesinde; kanun tasarısının gerekçesinden de anlaşılacağı veçhile; jandarma teşkilâtını günün şartlarına ve teknik gelişmelere göre, yeniden teşkilâtlandırmak, modern silâh, araç ve gereçlerle bütün yurttaki hizmet görebilecek hale getirmek maksadıyla hazırlanmış bulunan tasarı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak, maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

1 nci maddede bulunan (TL.) deyimini, (liraya) olarak değiştirilmiştir.

2 nci maddenin altıncı satırında bulunan (Birinci madde) diye devam eden satır, kanun yapma tekniği bakımından, satırbaşı yapmak suretiyle, fıkra haline getirilmiştir.

Tasarının 3, 4 ve 5 nci maddeleri aynen kabul edilmiş,

6 nci maddenin birinci satırında bulunan (araç) kelimesinin devamına (,) konmuş, (gereç) kelimesi ilâve edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri olan 7 ve 8 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle tasarının kabulüne karar verilmiştir.

Ayrıca tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi Komisyonumuzca temenniye şayan görülmüştür.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Kayseri	Bingöl	Adana	Ankara
H. Nakiboğlu	M. Bilgin	M. Kemal Küçüktepeimar	Ş. Özdenoğlu
Giresun	Hatay	İzmir	Malatya
H. İpek	A. Yılmaz	K. Önder	A. Karaaslan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, modern silâh, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, silâh, araç ve gereçlerinin modern teknik gelişmelere uygun şekilde yenileştirilmesi için İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına (2.1) milyar TL. kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmiştir.

Bu yetki, meydana çıkacak lüzum ve şartlara göre Bakanlar Kurulu kararıyla % 15 oranında artırılabilir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince yapılacak yüklenmelere karşılık Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinde «Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, silâh, araç ve gereçlerin yenileştirilmesine ait her türlü alım, yapım, onarım ve giderler» adı altında açılacak özel bir bölüme 1973 yılından itibaren her malî yıl için 10 yıl süre ile (210) milyon liralık ödenek konulur. Birinci madde gereğince yapılacak % 15 oranındaki artış karşılığı da aynı şekilde her yıl bütçesine konulur.

MADDE 3. — Hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla yılı içinde harcanmayan ödenekleri gelecek yıllar bütçesine devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 4. — Ödeneklerle yapılacak alım, yapım ve hizmetler 1050 sayılı Muhasebe Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine tabi değildir. Yapılacak alım, yapım, onarım ve hizmetlere ait alım usulleri Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

MADDE 5. — Yurt içinden temin edilemeyen ihtiyaçlar yurt dışından peşin veya kredi usulüyle sağlanır. Kredi ile yapılacak alımlar ve yaptırılacak hizmetler için ayrı bir ödenek ve 10 yıllık süreyle bağlı kalmamak kaydıyla ayrı bir ödeme planı yapılabilir.

MADDE 6. — Yurt dışından sağlanacak her çeşit silâh, araç ve malzeme için normal ithal kotası dışında öncelikle döviz tahsisi yapılır. Bu silâh, araç ve gereçler gümrük ve her türlü vergi, resim, harç ve ardiye ücretlerinden muaftır.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 6 . 1972

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı V. <i>M. Öztekin</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı V. <i>K. Demir</i>	Sa. ve Tekno. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Tu. ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toker</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. Inal</i>

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Karaküçük

Millet Meclisi

(S. Sırası : 724)

87 NUMARALI GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, modern silâh, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, silâh, araç ve gereçlerinin modern teknik gelişmelere uygun şekilde yenileştirilmesi için İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına (2.1) milyar liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmiştir.

Bu yetki, meydana çıkacak lüzum ve şartlara göre Bakanlar Kurulu kararı ile % 15 oranında artırılabilir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince yapılacak yüklenmelere karşılık Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinde «Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilâtlanması, silâh, araç ve gereçlerin yenileştirilmesine ait her türlü alım, yapım, onarım ve giderler» adı altında açılacak özel bir bölüme 1973 yılından itibaren her mali yıl için 10 yıl süre ile (210) milyon liralık ödenek konulur.

Birinci madde gereğince yapılacak % 15 oranındaki artış karşılığı da aynı şekilde her yıl bütçesine konulur.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Yurt dışından sağlanacak her çeşit silâh, araç, gereç ve malzeme için normal ithal kotası dışında öncelikle döviz tahsisi yapılır. Bu silâh, araç ve gereçler Gümrük ve her türlü vergi, resim, harç ve ardiye ücretlerinden muafır.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

